

- проблеми, що виникають через необхідність поєднання служби із домашніми обов'язками;
- протиріччя між інтересами державної служби та репродуктивною функцією жінок;
- дискусійність позитивного впливу психофізіологічних особливостей жінок на якість виконання ними професійних обов'язків (зокрема: більш високий рівень емоційності, самокритичності та комунікабельності; розвиненість інтуїції, емпатії; більш високий рівень виконавчої дисципліни; більша схильність до робочих стресів; менша залежність від шкідливих звичок (алкоголь, куріння); менша фізична сила; більш низький рівень агресивності);
- розрив, що існує між декларацією рівних можливостей та реальним рівнем дискримінації жінок;
- наявність проблеми сексуальних домагань на робочому місці;
- проблема адаптації до умов роботи у чоловічому середовищі;
- проблемні питання у сфері соціальної та правової захищеності жінок [4, С. 16].

Як бачимо, ситуація гендерної рівності в Україні, в тому числі і в правоохоронній сфері, є досить неоднозначною. Безперечно, правоохоронній системі потрібний час, інформаційні та інші ресурси для усвідомлення та подальшого впровадження принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Таким чином, враховуючи, що правоохоронні органи відіграють унікальну роль у забезпеченні захисту прав і свобод людини, боротьбі зі злочинністю, демократичному розвитку держави та є гарантом стабільності соціальних відносин, досягнення гендерної рівності в цьому області вимагає першочергової уваги громадськості суспільства. Так, «Українська асоціація представниць правоохоронних органів» є одним із загальнонаціональних механізмів забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків у правоохоронних органах, в рамках процесу запровадження комплексного гендерного підходу» [5].

1. Грицай І.О. Механізм забезпечення принципу гендерної рівності теорія та практика. / Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро, 2018. – 121 с.
2. Нерівність в Україні: масштаби та можливості впливу / за ред. Е.М.Лібанової. К.: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України, 2012. 404 с. URL: https://idss.org.ua/monografii/nerivnist_2012.pdf (дата звернення 11.05.2021)
3. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (дата звернення 11.05.2021)
4. Гудзь Т.І., Філіпська Н.О. Гендерна рівність як основа демократичного суспільства. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Конституційне право». Харківський національний університет внутрішніх справ. Х.: 2020. С. 16
5. Гендерна рівність у судовій сфері: Міжнародний центр перспективних досліджень URL: http://icps.com.ua/assets/uploads/images/images/eu/genderna_r_vn_st_u_sudov_y_sfer_.pdf (дата звернення 11.05.2021)

Наталія Черняк

доцент кафедри
кримінального процесу
кандидат юридичних наук, доцент

Альона Кравченко

курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРИНЦИП ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

В наш час постає дуже важливим питання, щодо гендерної рівності в усіх країнах світу, яке на кожному етапі історичного розвитку загострюється, а його характер має свої особливості. На сучасному етапі розвитку суспільства у питанні гендерної рівності відбуваються докорінні принципові зміни. Сьогодні важко уявити без діяльності жінок у сфері економіки, культури, науки, соціальної сфері. Жінки все дедалі більше опановують професії, які історично вважалися суто чоловічими. Не є виключенням і служба жінок в органах Національної поліції України [1, с. 42].

Слід зазначити, що статистичні дані щодо кількості жінок, які несуть службу в органах Національної поліції України, вказують на те, що їх кількість постійно зростає. Проте, у правоохоронному середовищі жінки знаходяться поза межами колективу домінуючих соціокультурних норм і традицій. Причиною цього, як зазначає Максименко Н.В., виступають різні чинники: соціальні, психологічні, культурні, освітні тощо. Такі ситуації суперечать принципам демократичності сталого та недискримінаційного розвитку суспільства, що підтверджує необхідність концептуального підходу до забезпечення гендерної рівності в діяльності поліції України [2, с. 233].

Однією з причин негативного ставлення до жінок, які працюють в Національній поліції України, є стереотипне мислення та відсутність врахування історичного досвіду щодо їх залучення до праці в правоохоронній сфері. Тому процес становлення та розвитку забезпечення гендерної рівності в діяльності поліції України має розглядатись у нерозривному зв'язку з історією. Отже доцільним є ретроспективний аналіз відповідних історичних документів, які вказують на розвиток інституту гендерної рівності в діяльності Національної поліції на території сучасної України.

Активне залучення жінок до служби в правоохоронних органах сприяє підвищенню ефективності діяльності цих органів, оскільки скорочується некомплект кадрів, заповнюються вакансії, зміцнюється морально-психологічний клімат у колективах, що, у свою чергу, дозволяє планомірно й стійко вирішувати правоохоронним органам поставлені перед ними державою завдання й забезпечувати належне виконання своїх функцій.

Проте, наразі існують певні проблеми у забезпеченні гендерної рівності в поліції України. Жінки частіше стають об'єктом знущань, протизаконного насильства з боку чоловіків, є факти втручання в їх особисте життя, вони страждають від невмотивованих відмов щодо прийняття на службу. Жінки, які несуть службу в поліції України, скаржаться на забезпечення форменим одягом, відсутність якісного медичного забезпечення, важку, громіздку і незручну конструкцію стандартних бронежилетів тощо [3, с. 440]. Водночас, існують і певні проблеми щодо забезпечення прав чоловіків, що працюють в поліції України. Зокрема, порушуються соціально-трудова права чоловіків. Вони частіше стикаються з виконанням службових завдань, які пов'язані з ризиком для життя та здоров'я та ін.

Отже, сучасний період відзначається поглибленням законодавчого забезпечення гендерної рівності в діяльності Національної поліції України. Але, разом з цим на практиці існує низка соціально-психологічних проблем, які потребують комплексного дослідження сучасного стану психологічного забезпечення гендерної рівності для виявлення типових форм гендерних стереотипів і упереджень, гендерних внутрішніх конфліктів, їх причин та розробки оптимальних методів їх усунення.

1. Жінки в органах внутрішніх справ [текст] : / К.Б.Левченко, О.А. Мартиненко. К., 2008. 42 с.

2. Максименко Н.В. Адміністративно-правове регулювання службової діяльності жінок у міліції [текст] : дис. к.ю.н. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Кіровоградський юридичний інститут Харківського національного університету внутрішніх справ. Кіровоград, 2010. 233 с

3. Мельник Т.М. Творення суспільства гендерної рівності : міжнародний досвід. Закони зарубіжних країн з гендерної рівності : підручник. Київ : Стіло, 2010. 440 с.

Мар'яна Шуп'яна

доцент кафедри
кримінально права і кримінології
Львівського національного
університету імені Івана Франка,
кандидат юридичних наук

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Проблема домашнього насильства з початку ХХ І ст. твердо укріпилась у полі зору українського законодавця. Однак схвалений ще у 2001 р. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї», хоча й вказував на правові та організаційні засади попередження та юридичну відповідальність за вчинення насильства в сім'ї, проте не містив ефективних заходів припинення такого насильства, впливу на кривдника та допомоги постраждалим осо-